

GERLACHOVSKÝ ŠTÍT

(Gierlach, Gerlachfalvi-csúcs, 2655 m)

Najvyšší štít VT i celého Karpatského oblúka. Od Zadného Gerlachu ho oddeluje Gerlachovské (Tetmajerovo) sedlo, od Gerlachovskej veže Batizovská priehyba, do ktorej vedie z Batizovskej doliny výrazný, tzv. Batizovský žľab používaný ako obvyklá zostupová cesta z Gerlachovského štítu (Batizovská próba). Žľab sa nad dolinou láme kolmým 100 metrovým prahom.

JZ stena

Gerlachovský štít spadá do Batizovskej doliny rozsiahlym a pomerne zložitým terénom tvoreným piliermi, žľabmi, vežami a stenami. Samotná JZ stena, vysoká cca 400 metrov, je pomerne úzka a vrcholí v trojuholníkovej veži (Veľká Gerlachovská strážnica), na ktorej končia lezecké obtiaže, ďalej sa na vrchol pokračuje už len ľahkým hrebeňom. Pod vrcholovou stenou Veľkej Gerlachovskej strážnice prakticky končí ľavý pilier v štrbine nazývanej Vyšný Gerlachovský priechod. Odtiaľ možno ľahko vytraverzovať doprava cez Batizovský priechod až do Batizovského žľabu. Cesty č. 13, 15 a 16 končia na štíhlej veži (Malá Gerlachovská strážnica), tvoriacej spodnú časť ľavého piliera. Malú Gerlachovskú strážnicu zľava ohraničuje výrazný komín (cesta č. 12) a sprava strmý žľab, miestami prechádzajúci v komín (cesta č. 17). Sedlo za vrcholom Malej Gerlachovskej strážnice sa nazýva Nižný Gerlachovský priechod. Výstupy v JZ stene vedú prevažne v pevnej skale, sú dlhé a patria k orientačne náročnejším.

Prístup pod stenu:

1. Od Velického plesa: červenou turistickou značkou k Batizovskému plesu. Od výtoku plesa popri jeho pravej strane chodníčkom medzi obrovské morénové balvany. Pomedzi balvany na dno doliny a trávnatú vyvýšeninu, ktorá sa tiahne do vnútra Batizovskej doliny, až pod platňovité steny padajúce z terasy v doline. Doprava sutinovým, vyššie trávnatým úbočím, hore na terasu pod Batizovský žľab a šikmo vpravo hore pod JZ stenu (2 hod.).
2. Z Vyšných Hágov: žltou turistickou značkou k Batizovskému plesu. Ďalej ako vyššie (2,5 hod.).
3. Od Popradského plesa: červenou turistickou značkou k Batizovskému plesu. Ďalej ako vyššie (2,5 hod.).

Zostup:

K Batizovskému plesu: z vrcholu na JZ roklinou na dno Batizovského žľabu. Žľabom zostupujeme (ak je bez snehu) celou hornou tretinou až na výrazný skalnatý-sutinový chrbát, ktorý ho delí na dve ramená. Ak je v žľabe sneh, lezieme smerom ku štrbine pod Kotlovým štítom, traverzujeme JZ rebro Gerlachovskej veže do ďalšieho žľabu. Ním zostupujeme po strmých skalách až na spomínaný skalnatý-sutinový chrbát. Ďalej v serpentínach miestami znateľným chodníkom chrbátom nadol až do miesta, kde sa stráca v žľabe. Pretraverzujeme žľab doľava a cez

trávnato-sutinové stupne schádzame rebrom vľavo od žlabu až na začiatok reťazí. Tu doľava pomocou kramlí a reťazí do postranného žlabu, ktorým schádzame až nad jeho najspodnejší zlom s bielymi skalami. Dlhým traverzom doprava a z plošinky na jeho konci traverz doľava a priamo dole na sneh a suťovisko v Batizovskej doline. Chodníčkom k Batizovskému plesu (1,5 hod.).

Popis výstupov:

1. SZ rebro zľava, A. Grosz – K. Henschová – G. Linsch, 23. 7. 1924, 3 hod., II.

Variant na SZ hrebeň: S. Samuhel, 6. 8. 1961, 1 hod., I.

Variant do Vyšného Gerlachovského priechodu: T. Kuffa – S. Samuhel, 6. 8. 1961, 0,5 hod., II-III. Tam, kde sa žlab druhý raz rozdeľuje, odbočíme do pravého žlabu, ktorý vyššie miestami prechádza do komína. Ním asi 100 metrov do štrbiny.

2. Ľavou polovicou steny, A. Grosz – D. Reichart, 14. 10. 1920, 3 hod., III.

Nástup v spádnicí vrcholu priamo pri ľavom okraji steny a neďaleko ústia žlabu, ktorý spadá z Gerlachovského sedla. Korytom po výhodne vrstvených skalách, jeden vklinený balvan a nízky lámavý stupeň, sto metrov hore. Potom doľava na rebro, ktoré od ústia žlabu lemuje zľava spodné časti steny. Rebrom sa práve nad nami strmo dvíha. Výšvih obchádzame doprava k začiatku žliabkov, ktoré pretínajú prostredné pásmo steny. Po ľavej strane širokého žliabku v dobrej skale 7 dĺžok lana hore. Potom traverz doprava po rímse do žliabku a ním dve dĺžky lana hore. Náš žliabok sa vyššie spojuje s iným žliabkom. Nad sebou vidíme hladkými belavými platňami opancierovanú hornú časť steny, a ešte nad ňou koryto, ktoré smeruje k vrcholu. Veľmi úzkym žliabkom, ktorý ohraničuje sprava spomínané belavé platne. Štyri dĺžky lana hore, strmá skala. Potom po strmej lište šikmo doľava k dobre viditeľnému ústiu koryta. Ním 30 metrov hore, potom kúsok vľavo do sutinového kotla pod štítovou stenou. Nakoniec sto metrov cez ľahké skaly na vrchol.

3. Ľavým pilierom na JZ rebro, J. Botka – G. Haak – M. Kriššák – A. Luczy, 17. 9. 1967, 1,5 hod., III-IV.

Spodná časť piliera dovoľuje viacero nástupových variantov.

4. Pravou stranou piliera, J. Botka – M. Kriššák – A. Luczy, 24. 9. 1967, V-.

5. Brnenská cesta, V. Bajer – V. Bužek, 22. 9. 1965, 7 hod., VI (pôvodne VI, A0).

6. Prostredný pilier, L. Gibas – V. Tatarka, 19. 5. 1976, 2-3 hod., V.

7. Kurczabova cesta, M. Brodzki – D. Drost – J. Kurczab – G. Malaczynski, 2. 8. 1962, 7 hod., VI-.

8. Gálfyho cesta, I. Gálfy – F. Gažo – J. Koreň – J. Pikovský, 30. 7. 1953, 4 hod., VI (s obídením technického úseku, pôvodne V, A2).

9. Přerovská cesta, H. Matonohová – S. Drlík – V. Prokeš, 24. 8. 1971, 6 hod., VI+ (pôvodne V, A1).

10. Kriššákové platne, G. Haak – M. Kriššák – M. Neumann – M. Orolin – P. Šablatura, 11. 10. 1969, 3 hod., V.

11. Finálová platňa, M. Smatana – A. Šoltýs – A. Zvara, 19. 5. 2012, 7 hod., VI-. Prvé dve dĺžky pravdepodobne lezené už skôr (Kerestvey – Kudela, okolo roku 1987).

12. Samuhelov komín, S. Samuhel – L. Vestenický, 23. 7. 1961, 3 hod., IV-V.

Vstup do skál je v ústí 90 metrového komína, ktorý spadá z Nižného Gerlachovského priechodu. Komínom cez viacero prahov (predposledný prekonávame skalným oknom) na Nižný Gerlachovský priechod. Zo sedla hore na pilier, 60 metrov

pod 30 metrový šikmý komín tiahnucci sa v strmom výšvihu ďalšej veže. Komínom pod veľký previs, ktorý ho zhora uzatvára. Cez previs na stanovište. Ďalej ľavou hranou, potom komínikom na jej ostrie už nad výšvihom veže. Cez viacero malých vežičiek, ktoré obchádzame z jednej alebo druhej strany (obtiažna orientácia) až z pravej strany vychádzame na Vyšný Gerlachovský priechod. Ďalej niektorým variantom cesty č. 17.

13. Malý variant, M. Dříza – J. Houser, 2. 10. 1975, 3 hod., V.

14. Kadilak, M. Smatana – A. Zvara, 21. 8. 2010, 8 hod., VI+.

15. Kútom, L. Hraško – V. Tatarka, 9. 5. 1976, 4 hod., VI+ (pôvodne V, A2).

16. Hranou, J. Michalko – V. Tatarka, 26. 6. 1983, 2 hod., IV+, A0 (pôvodne IV+, A1).

17. Sawického komín, J. Gnojek – J. Sawicki, 1. 8. 1934, 4 hod., V.

Cesta vedie Sawického komínom, t. j. obrovským, niekoľkokrát previsnutým komínom tiahnucim sa medzi dvoma piliermi v JZ stene Gerlachovského štítu. Z kotliny pod zlomom Batizovského žlabu doláva hore k ústiu komína. Vpravo od neho okrajovou trhlinou na skalnú policu a ňou šikmo vľavo na plošinu v komíne. Cez balvany tvoriace previs na ďalšiu plošinu a po sutine pod dva mohutné previsy kolmého úseku komína. Dnom komína v hĺbke výklenku preklenutého prvým previsom až do polovice jeho výšky. Odtiaľ traverz doprava a cez skalné okno na balvan tvoriaci strechu prvého previsu. Druhý previs zliezame tiež skalným oknom, potom dnom komína na sutinovú terasu. Z terasy trhlinou doprava na rebro. Odtiaľ traverz 30 metrov vľavo s návratom do komína na sutinu nad previsom. Ďalej stále dnom komína cez deväť malých previsov do miest, kde sa komín končí štyrmi rozvetvujúcimi sa žliabkami. Ľavým žliabkom na Vyšný Gerlachovský priechod. Zo sedla ďalej niektorým variantom:

– alebo (V): traverz 8 metrov vľavo ku komínu, ktorý sa začína previsom. Priamo cez previs a dnom komína pod ďalší previs. Zliezame ho stienkou zľava. Priamo cez 3 previsy do špáry (pokračovanie komína) až ku bloku, ktorý ju uzatvára. Traverz vľavo a hore na vrchol Veľkej Gerlachovskej strážnice.

– alebo (IV): traverz 30 metrov vľavo šikmo hore do komína a ním až na koniec. Potom nie príliš strmým terénom ešte asi 100 metrov na hrebeň piliera už za vrcholom Veľkej Gerlachovskej stráže a hrebeňom na vrchol.

– alebo (III): doprava sutinovou policou na Batizovský priechod a doláva hore platňovitým úbočím na hrebeň Veľkej Gerlachovskej strážnice.

18. Jackovičov variant, P. Jackovič – M. Sedlák, 8. 8. 1981, V+.

Variant vedie vo vrcholovej stene Veľkej Gerlachovskej strážnice.

Gerlachovský štít

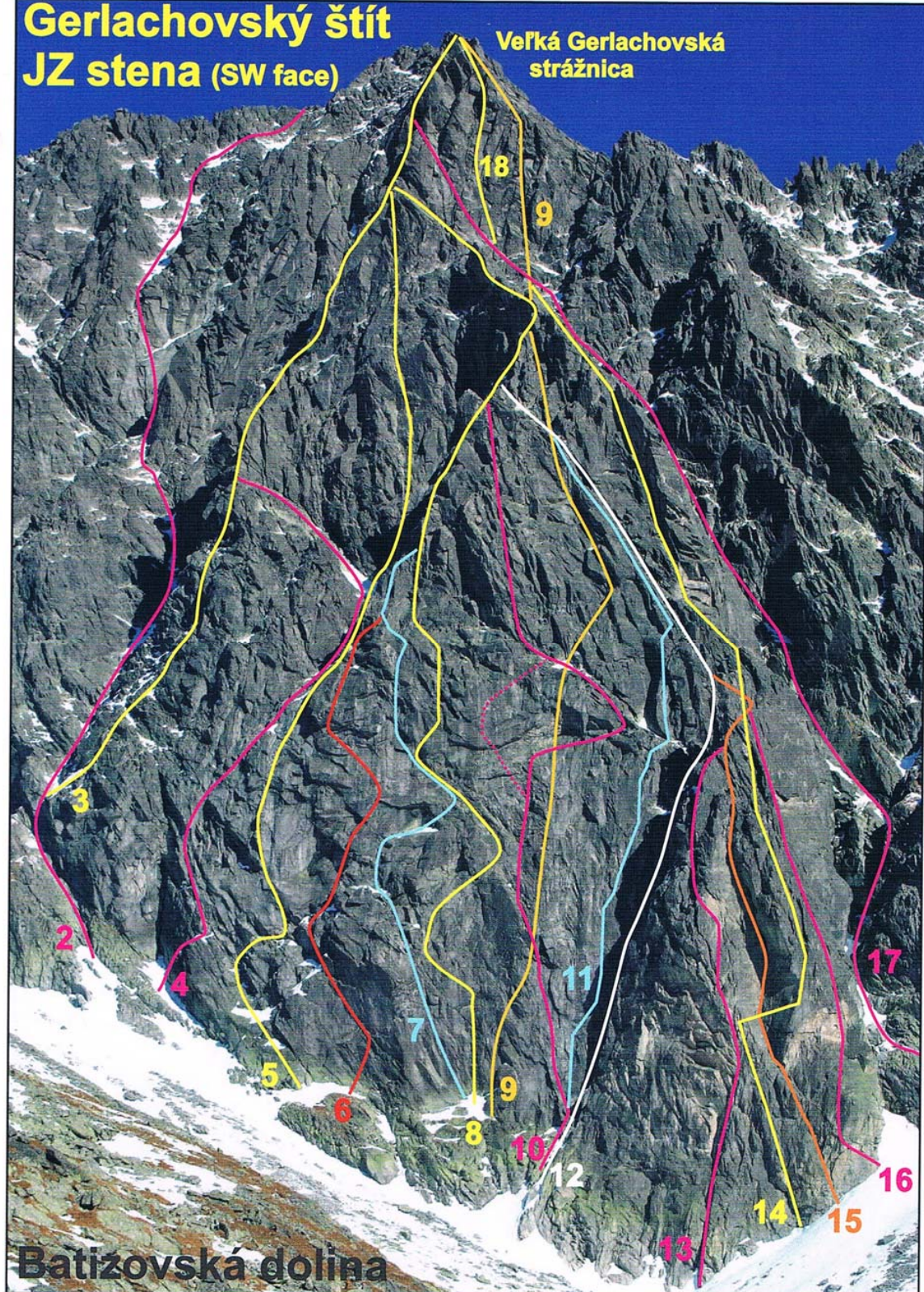
Veľká Gerlachovská strážnica

Gerlachovský štít

JZ stena (SW face)

Veľká Gerlachovská
strážnica

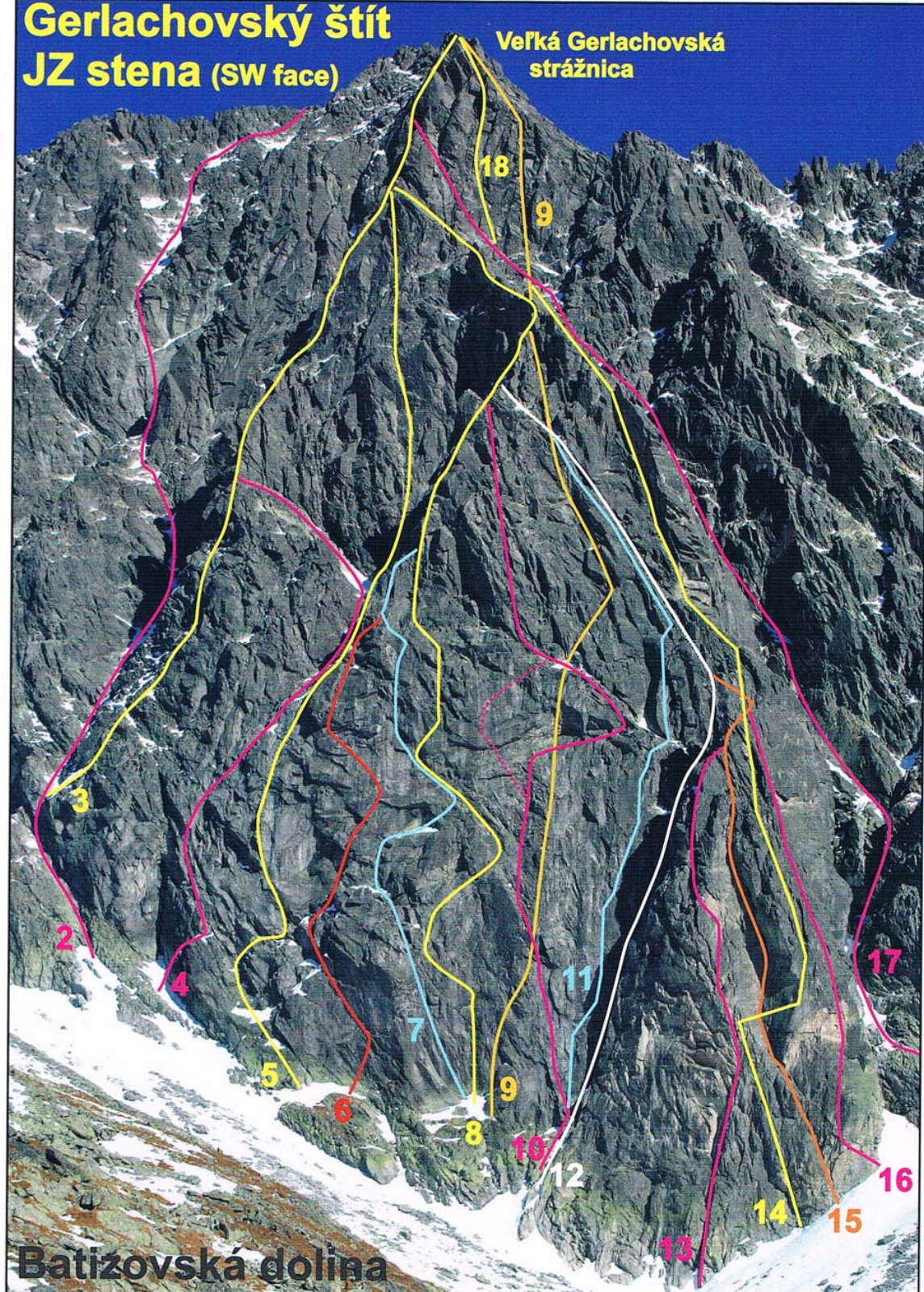

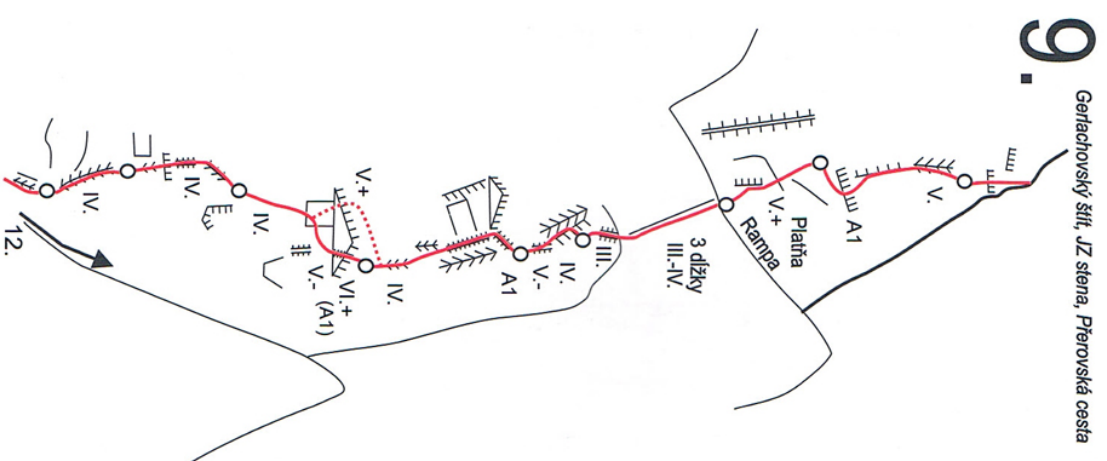
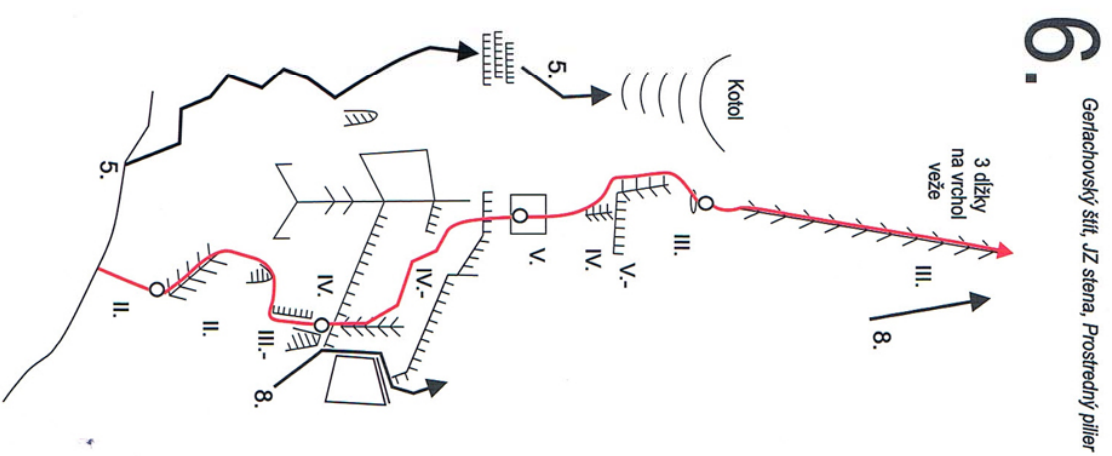
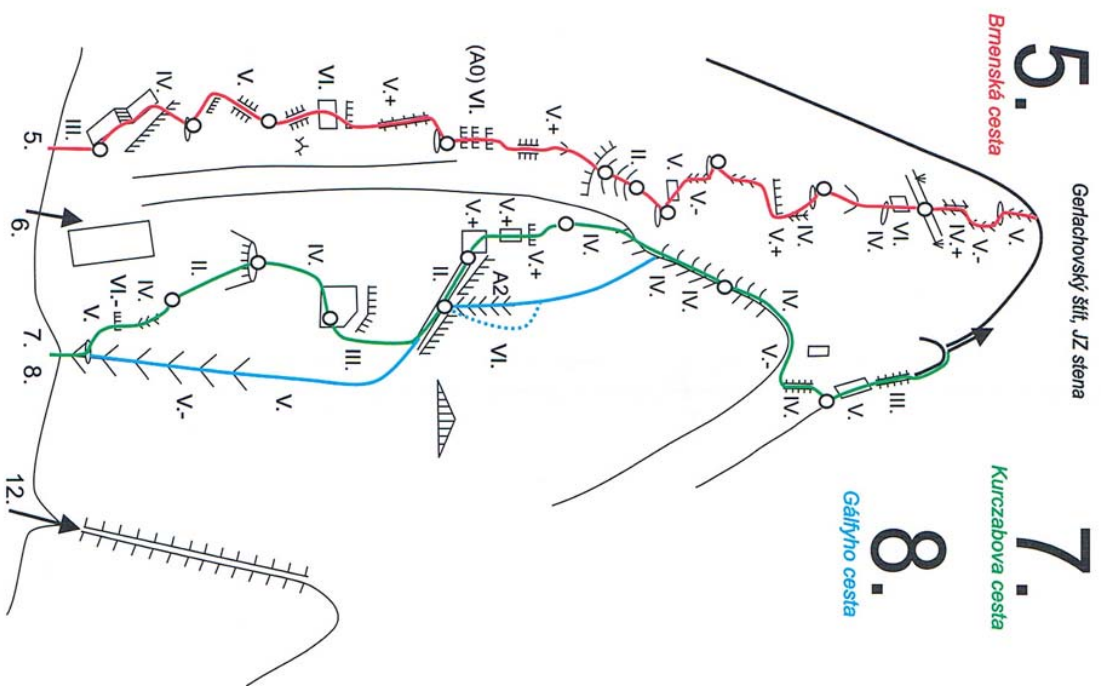
Batizovská dolina

Gerlachovský štít

JZ stena (SW face)

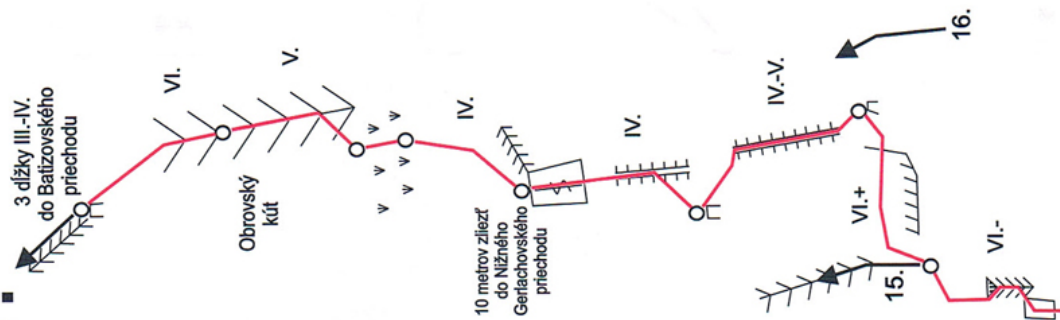
Veľká Gerlachovská
strážnica

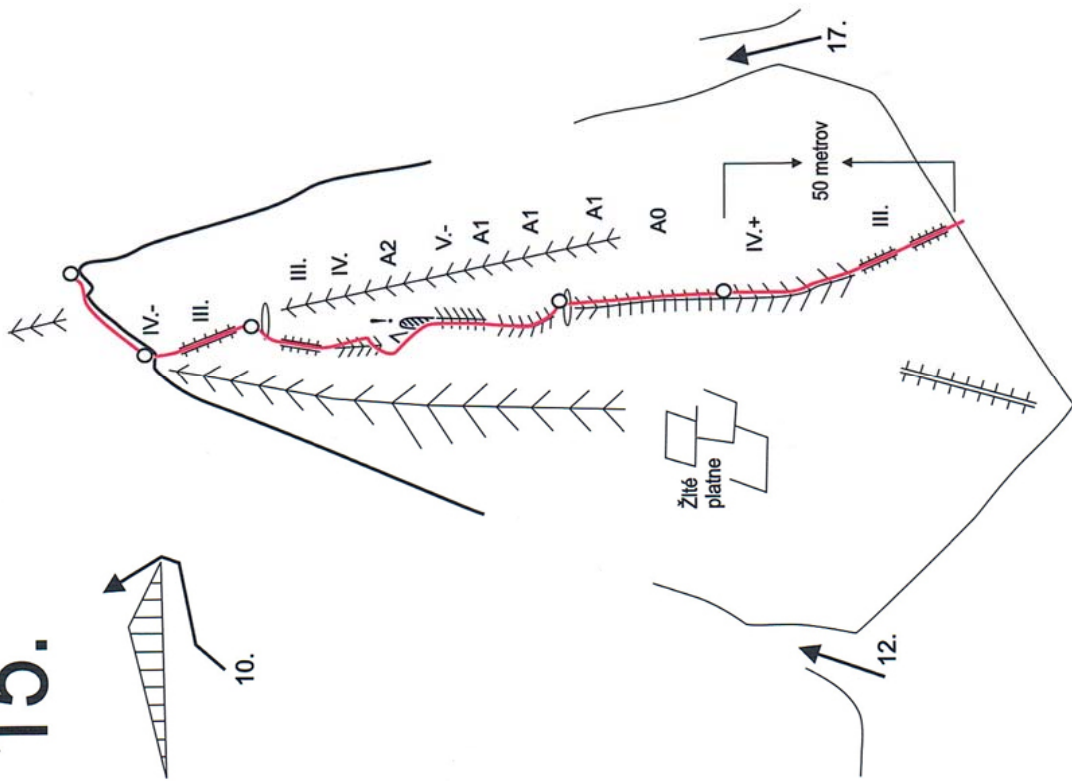
Gerlachovský štít, JZ stena, Kadíľak

14.

Gerlachovský štít, JZ stena, Kútom

15.

Gerlachovský štít, JZ stena, Hranou

16.

